

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref

Vår ref
11/5223 -

Dato
07.12.2017

Statens pensjonsfond utland (SPU) - forvaltningsgodtgjøring for 2018

Det vises til Norges Banks brev 23. november 2017 om ovenstående.

I tråd med mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland § 5-1 annet ledd fastsetter departementet en ramme for forvaltningskostnadene som andel av forvaltet kapital. I tillegg til dekning av faktiske kostnader innenfor den øvre rammen godtgjøres Norges Bank for den del av honoraret til eksterne forvaltere som følger av oppnådd meravkastning.

Departementet viser til at Norges Bank foreslår at den øvre rammen for forvaltningskostnadene for 2018 settes til 7,5 basispunkter. Banken forutsetter at kostnadsrammen fastsettes med en sikkerhetsmargin i forhold til budsjettet for blant annet å ta høyde for utviklingen i valutakurser og kapital under forvaltning, som ligger utenfor bankens kontroll.

Finansdepartementet vil peke på at et naturlig utgangspunkt for endring i interne forvaltningskostnader, målt som totale kostnader fratrukket faste og avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere, vil være kostnader for inneværende år justert med pris- og lønnsvekst. Over tid vil det også være naturlig å korrigere for eventuelle endringer i valutakurs.

Departementet har merket seg at de interne forvaltningskostnadene har økt betydelig over tid. I budsjettet for 2014 var anslaget på de interne kostnadene drøyt 2,1 mrd. kroner, mens de i budsjettet for 2018 er anslått til vel 3,5 mrd. kroner. En vesentlig del av økningen kan tilordnes endrede valutakurser og oppbygging av eiendomsforvaltningen, men en betydelig del skyldes også kostnadsvekst ut over

normal pris- og lønnsvekst.

I budsjettet for 2018 ligger de interne kostnadene an til å øke med 484 mill. kroner (15,8 pst.) sammenlignet med prognosen på regnskap for 2017, og 375 mill. kroner (11,8 pst.) sammenlignet med budsjett for 2017. Det synes ikke å være vesentlige endringer i valutakurser som ligger til grunn for budsjettet for 2018 sammenlignet med budsjettet for 2017.

I strategiplanen for perioden 2017-2019 skriver Norges Bank at det forventes om lag 600 ansatte i organisasjonen i tiden fremover. Ved utgangen av 2018 budsjetterer banken med 630 ansatte, en økning på 46 personer fra utgangen av 2017. Finansdepartementet merker seg at banken legger opp til å øke antall ansatte vesentlig utover anslaget i strategiplanen, til tross for at det ikke foreligger vesentlige endringer i mandatet fra departementet. Departementet har tidligere uttrykt at Norges Bank skal gjennomføre forvaltningen på en kostnadseffektiv måte.¹

Finansdepartementet viser for øvrig til at finanskomiteen i sin behandling av fondsmeldingen for 2016 viste til at fondets forvaltningskostnader målt i kroner har økt over tid og at de målt i kroner er betydelige, og at det derfor er viktig med løpende vurderinger av hvordan forvaltningen kan gjøres mer kostnadseffektiv, jf. Innst. 357 S (2016-2017). Komiteen har en klar forventning om at stordriftsfordeler som følge av fondets stadig økte verdi og virksomhet vil kunne utnyttes.

I budsjettet for 2018 er kostnadene anslått til 5,5 basispunkter, når avkastningsavhengige honorarer til eksterne forvaltere holdes utenom. Inkludert forvaltningskostnader ved heleide datterselskaper, som regnes med i kostnadsrammen, anslås kostnadene til 5,6 basispunkter. Det innebærer at differansen mellom den foreslåtte kostnadsrammen for 2018 og budsjettet for 2018 er om lag 1,9 basispunkter.

Norges Bank oppgir at om lag 70 pst. av forvaltningskostnadene betales i utenlandsk valuta. Siden kostnadene regnskapsføres i norske kroner, vil svingninger i valutakurser kunne gi betydelige regnskapsmessige utslag, selv om kostnaden i utenlandsk valuta er uendret. Når både kostnadene og markedsverdien av fondet i stor grad svinger i takt med endringer i kronekursen, vil det bidra til å dempe utslagene i kostnadsandelen som skyldes valutakursendringer.

Etter departementets vurdering er det viktig at kostnadsrammen gir insentiver til god kontroll og kostnadseffektiv forvaltning. Sikkerhetsmarginen mellom kostnadsrammen og budsjettet bør derfor etter departementets syn ikke være for høy. Departementet fastsetter med dette en maksimal ramme for forvaltningskostnader for 2018 på 7 basispunkter av fondets gjennomsnittlige markedsverdi. Rammen inkluderer kostnader i datterselskaper som del av bankens forvaltning av eiendomsinvesteringene. Kostnader utover 7 basispunkter av fondets verdi vil ikke bli dekket. Beregning av

¹ Meld. St. 21 (2014-2015)

gjennomsnittsbeløpet baseres på markedsverdien av fondets portefølje regnet i norske kroner ved inngangen til hver måned i kalenderåret.

Kostnadsrammen fastsettes for ett år av gangen, og er basert på gjeldende investeringsstrategi.

Kopi: Representantskapet og Riksrevisjonen

Med hilsen

Espen Erlandsen e.f.
ekspedisjonssjef

Iver Berge Vikøren
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer